

NEDELJA

ANALIZE, VESTI, STAVOVI

MANJAK PONUDE NAFTE NA TRŽIŠTU

Aramco upozorava na manjak ponude nafte već od 2022.

Novak: Trenutne cene nafte odraz
situacije na tržištu

OPEC+ povećao proizvodnju u
oktobru za 480.000 b/d

Bil Gejts: Izbegavajte ulaganja
u Big Oil

COP26: Nemačka, SAD i Kina odbili deklaraciju
o prelasku na 100% „čista“ vozila

SADRŽAJ

**BUDUĆNOST
NA DELU**

Transnafta

NAFTA

- Novak: Trenutne cene nafte odraz situacije na tržištu ..... [OVDE](#)
- Aramco upozorava na manjak ponude nafte od 2022. godine ..... [OVDE](#)
- Rusija ne mora da isplati odštetu akcionarima Jukosa ..... [OVDE](#)
- Uzimanje profita pogoda naftne pozicije hedž fondova: Kemp - Reuters ..... [OVDE](#)
- MMF: Rezerve GCC-a porašće za 300-350 milijardi dolara do 2025. ..... [OVDE](#)
- OPEC+ povećao proizvodnju u oktobru za 480.000 b/d ..... [OVDE](#)
- UAE: Nafta bi bila duplo skuplja da nije OPEC+ ..... [OVDE](#)
- Španska Cepsa razmatra prodaju petrohemijskog sektora ..... [OVDE](#)
- Bugarske optužila Lukoil za zloupotrebu dominantnog položaja..... [OVDE](#)
- ExxonMobil nastavlja sa ulaganjem u kineski mega petrohemijski projekat ..... [OVDE](#)
- Bajden uskoro saopštava mere protiv poskupljenja benzina ..... [OVDE](#)
- OMV Petrom uskoro predstavlja novu poslovnu strategiju ..... [OVDE](#)
- Cene nafte na putu za nedelji pad sa jačanjem dolara ..... [OVDE](#)

ENERGETSKA TRANZICIJA

- Evropski naftni majorsi zadržavaju vodeću ulogu u energetskoj tranziciji ..... [OVDE](#)
- Strogi kriterijumi EU za biogoriva ugroziće potrebe transportnog sektora ..... [OVDE](#)
- Bil Gejts: Izbegavajte ulaganja u Big Oil ..... [OVDE](#)
- Nemačka, SAD i Kina odbili deklaraciju o prelasku na 100% „čista“ vozila ..... [OVDE](#)
- Exxon: 15 mlrd USD u smanjenje emisija..... [OVDE](#)

GAS

- Gasprom puni svoja skladišta u Evropi ..... [OVDE](#)
- Severni tok 2 spremam za pokretanje, poruka Gaspromu investitorima ..... [OVDE](#)
- Bavarska traži što pre puštanje u rad Severnog toka 2 ..... [OVDE](#)

REGION

- Odobren prospekt Ine za izdanje obveznica vrednih do 260 miliona evra ..... [OVDE](#)
- Dobili rezultati MOL-a u Q3 2021. ..... [OVDE](#)
- Hrvatska produžava mere ograničenja cena goriva ..... [OVDE](#)
- I Mađarska ograničila cene goriva..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu (01/11/2021) ..... [OVDE](#)

NAFTA

Novak: Trenutne cene nafte odraz situacije na tržištu

MOSKVA - Trenutne cene nafte od oko 80 dolara po barelu na odgovarajući način odražavaju situaciju na tržištu, rekao je potpredsednik ruske vlade Aleksandar Novak u intervjuu za **Rossiya-24** nakon sastanka OPEC+.

Prema Novaku, postoji niz faktora kako uzlaznih, tako i silaznih, koji će odrediti kuda će cene ići u kratkom roku.

Širenje Delta varijante i ograničenja u nekim zemljama negativni su faktori koji snižavaju cenu nafte, dok je ekonomski oporavak u mnogim privredama podsticajni faktor za cene sirove nafte, rekao je

Obrazloženje za zadržavanje opreznog pristupa ublažavanju rezova zasnovane su na procenama eksperata OPEC+ da će u Q4 2021 biti manji tržišni deficit nego što se ranije očekivalo i da će se saldo sledeće godine okrenuti u surplus, smatra **OilPrice**.

Saudijska Arabija i Rusija, lideri grupa OPEC i ne-OPEC unutar OPEC+, će imati gornju granicu proizvodnje od nešto više od 10 miliona barela dnevno - po 10,018 miliona barela dnevno u decembru.

2

Aramco upozorava na manjak ponude nafte od 2022. godine

TOKIO - Rezervni naftni proizvodni kapaciteti su se značajno smanjili zbog nedovoljnog ulaganja, rekao je čelnik Saudi Aramco-a 9. novembra, upozoravajući da bi potencijalni oporavak putovanja mlaznjacima i kontinuirana potražnja elektrana za tečnim gorivima mogli stvoriti zategnuto tržište 2022. godine.

Amin Nasser je, u govoru u utorak na Nikkei Global Management Forumu, procenio da će globalna potražnja za naftom sledeće godine premašiti nivo pre pandemije od oko 100 miliona barela dnevno. Potražnja za mlaznim gorivom ostaje oko 3-4 miliona b/d ispod onoga što je bila pre pandemije, a oporavak u vazdušnom prometu brzo bi potrošio rezervne svetske proizvodne kapacitete, rekao je.

Trenutne visoke cene nafte odražavaju zdrav ekonomski oporavak, kao i prelazak energije u energetskom sektoru s gasa na tečna goriva, što bi ove zime moglo povećati potražnju za naftom za 1,5 miliona b/d, rekao je Nasser.

Uz mnoge međunarodne naftne kompanije koje žele da smanje svoje naftne portfelje i neke zemlje proizvođače koje se muče da ožive ulaganja u proizvodnju, Saudi Aramco će uvećati svoj udio na globalnom tržištu, jer počinje da podiže svoj kapacitet proizvodnje sirove nafte sa 12, na 13 miliona barela dnevno do 2027. Kompanija je već najveći svetski izvoznik sirove nafte, piše S&P Global Platts.

Sporiji tempo energetske tranzicije u mnogim zemljama u razvoju znači da će nafte ostati glavni izvor goriva nekoliko decenija, rekao je Nasser.

"Od sada do 2050. godine, procenjuje se da će u svetu biti oko 2 milijarde više korisnika energije, a rast stanovništva će voditi zemlje u razvoju, gde će energetska tranzicija biti mnogo sporija", rekao je Nasser. „Stoga očekujem da će potražnja za naftom i gasom biti zdrava u narednim decenijama."

NIKADA LAKŠE DO UŠTEDA

SA NAMA NA PUTU

PROGRAM LOJALNOSTI

Download on the
App Store

ANDROID APP ON
Google play

Rusija ne mora da isplati odštetu akcionarima Jukosa

AMSTERDAM : Vrhovni sud Holandije poništio je 5. novembra odluku nižestepenog suda prema kojoj je Rusija morala da isplati 50 milijardi dolara odštete bivšim akcionarima ugašenog proizvođača nafte Jukos i vratio je slučaj nižestepenom apelacionom sudu.

Odluka je donesena nakon sedmogodišnjeg pravnog procesa pred holandskim sudovima povodom presude arbitražnog tribunala, koji je 2014. godine zaključio da je Moskva prekršila svoje međunarodne obaveze preuzimanjem akcije protiv bankrotiranog Jukosa, nekada najveće naftne kompanije u Rusiji.

Njen osnivač je Mihail Hodorkovski (foto), svojevremeno najbogatiji čovek u Rusiji, i jedan od

najglasnijih protivnika ruskog predsednika Vladimira Putina.

Sudska odluka znači da bi proces pred holanskim sudovima o najvećoj odšteti zabeleženoj u istoriji mogao da traje još godinama.

Sudije Vrhovnog suda prihvatile su jednu od tačaka žalbe koju je uložila Rusija, prema kojoj apelacioni sud mora da ispita da li su bivši akcionari počinili prevaru.

Stalni arbitražni sud je ranije presudio da je Moskva preuzeila kontrolu nad naftnom grupom Jukos 2003. tako što joj je nametnula ogromne poreske zahteve kako bi bankrotirala i prisvojila njegovu imovinu.

Potez ruske vlade viđen je u to vreme kao pokušaj učutkivanja Hodorkovskog. Njegovu kompaniju u većinskom vlasništvu 2004. godine je prisvojila, tada mala, državna kompanija Rosneft.

Arbitražni sud je svoju odluku temeljio na Ugovoru o energetskoj povelji, ali holandski sud koji je poništio presudu iz 2014. izjavio je da kao potpisnica Rusija nikada nije ratifikovala povelju, tako da su odluke PCA-a bile "u suprotnosti s ruskim zakonom".

Uzimanje profita pogoda naftne pozicije hedž fondova: Kemp - Reuters

LONDON - Tržišta naftnih derivata bila su pogodjena prošle nedelje najvećim talasom prodaje hedž fondova u skoro tri meseca, jer su se menadžeri portfelja odlučili da uberu deo profita nakon nedavnog rasta cena nafte.

Hedž fondovi i drugi finansijski špekulanti prodali su ekvivalent od 45 miliona barela u šest najvažnijih fjučers i opcionih ugovora vezanih za naftu u sedmici do 2. novembra, piše glavni **Reutersov** naftni analitičar **John Kemp** u dopisu dostavljenom i uredniku ovog magazina NNKS.

Najveći deo prodaje podstaknut je smanjenjem postojećih bikovskih (cenovno uzlaznih) dugih pozicija (-39 miliona barela), a ne stvaranjem novih kratkih medveđih (cenovno silaznih) pozicija (+6 miliona), što potvrđuje da se radi o ubiranju profita umesto agresivne kratke prodaje.

Prethodno najuspešniji delovi kompleksa (WTI i srednji destilat) doživeli su najveću prodaju, opet u skladu sa uzimanjem zarade nakon snažnog rasta koji je od leta doveo cene do višegodišnjih maksimuma.

Portfolio menadžeri su i dalje optimistički nastrojeni prema cenama nafte, ali manje nego pre dve sedmice, piše Kemp.

Opšta slika je da hedž fondovi i dalje misle da je veća verovatnoća da će cene dalje rasti nego padati, ali se ravnoteža rizika donekle promenila nakon snažnog rasta, što dovodi u iskušenje neke igrače na berzi da zaključaju deo svog profita, konstatiše Kemp.

MMF: Rezerve GCC-a porašće za 300-350 milijardi dolara do 2025.

KAIRO - Međunarodni monetarni fond očekuje da će se devizne rezerve šest naftom bogatih arapskih zemalja članica Zalivskog saveta za saradnju (GCC) povećati za 300-350 milijardi dolara u naredne tri godine, rekao je u utorak visoki zvaničnik.

GCC - koji uključuje Saudijsku Arabiju, Ujedinjene Arapske Emirate, Kuvajt, Katar, Bahrein, Oman –

"imaće koristi od povećanja cena nafte", rekao je za **Asharq TV** Jihad Azour, direktor sektora za Bliski istok i centralnu Aziju u MMF-u.

Cene nafte porasle su za oko 60 odsto od početka godine kako se globalna potražnja oporavlja od pandemije koronavirusa.

UAE: Nafta bi bila duplo skuplja da nije OPEC+

DUBAI - Cene nafte bile bi duplo veće od današnje da nije bilo usklađenih akcija OPEC+ za upravljanje ponudom i potražnjom, rekao je ministar energetike UAE Suhail Al-Mazrouei u ponedeljak na konferenciji Afričke sedmice nafte u Dubaiju, prenosi Bloomberg.

Primedbe prate one koje je izrekao ministar energetike Saudijske Arabije princ Abdulaziz bin Salman prošle nedelje na sastanku OPEC+. Dvocifrena povećanja cena nafte su ništa u poređenju sa trocifrenim poskupljenjem prirodnog gasa i uglja, rekao je Bin Salman.

Prema UAE, tržište nafte će preći na suficit ponude u Q1 2022. zbog ublažavanja potražnje.

Mazrouei je takođe rekao da se grupa OPEC+ jednoglasno složila da ograniči povećanje proizvodnje nafte za decembar na 400.000 barela dnevno – nije bilo onih koji žude za većim povećanjem proizvodnje.

OPEC+ povećao proizvodnju u oktobru za 480.000 b/d

LONDON - OPEC i njegovi saveznici povećali su proizvodnju sirove nafte za 480.000 b/d u oktobru, prema najnovijem istraživanju **S&P Global Platts**-a, ali samo polovina članica grupe je zapravo povećala proizvodnju prošlog meseca, jer mnogi imaju muke da proizvedu koliko su obećali.

Trinaest zemalja OPEC-a ispumpale su 27,55 miliona b/d, što je 260,000 b/d više u odnosu na septembar, dok su Rusija i osam drugih partnera dodali 13,66 miliona b/d, što je povećanje od 220,000 b/d.

Mesečni rast se uglavnom pripisuje najvećim proizvođačima nafte grupe, Saudijskoj Arabiji, Rusiji, UAE i Kuvajtu, koji još uvek imaju dovoljno slobodnih proizvodnih kapaciteta, kao i Kazahstanu, koji je završio značajno održavanje na ključnom polju. Međutim i sankcijama pogodjena Venecuela je doživela nagli skok u proizvodnji, pokazalo je istraživanje, što je iznenadilo neke posmatrače.

Saudijska Arabija je zabeležila najveći rast na mesečnom nivou, dodavši 130.000 b/d. Monarhija je pumpala 9,79 miliona b/d u oktobru, što je najviši nivo od aprila 2020.

Istovremeno, najveći proizvođač grupe OPEC+, Rusija, takođe je zabeležila rast, proizvodeći 9,96 miliona b/d prošlog meseca. Ovo je ujedno i najveća ruska proizvodnja od rata cena u aprilu 2020. i znatno iznad njene kvote od 9,81 miliona b/d.

ExxonMobil nastavlja sa ulaganjem u kineski mega petrohemski projekat

SINGAPUR - Američki energetski gigant ExxonMobil doneo je konačnu odluku o ulaganju (FID) u hemijski kompleks vredan deset milijardi dolara u provinciji Guangdong na jugu Kine.

Greenfield projekt uključuje fleksibilni parni kreker od 1,6 miliona tona godišnje, tri linije za polietilen (PE) i dve linije za polipropilen (PP) diferenciranih performansi, saopšto je ExxonMobil u ponedeljak.

Ova lokacija će proizvoditi polimere visokih performansi koji se koriste u ambalaži, automobilskim, poljoprivrednim i potrošačkim proizvodima za higijenu i ličnu negu, uglavnom za kineska tržišta.

Projekat, čiji je početak planiran za 2023. godinu, dobio je odobrenje od vlade provincije Guangdong pre dve godine, piše u utorak **ICIS**.

Španska Cepsa razmatra prodaju petrohemiskog sektora

MADRID – Španska naftna kompanija Cepsa razmatra prodaju svog petrohemiskog sektora u okviru strateške revizije poslovanja dok nastoji da prikupi sredstva za ubrzanje svoje tranzicije na čistu energiju, izjavila su za **Reuters** dva upućena izvora. .

Cepsa sarađuje sa kineskom Citi bankom na identifikaciji mogućih ponuđača za jedinicu čija je vrednost do 3 milijarde evra, rekli su izvori.

Ako se realizuje, prodajom bi se otvorila sredstva za finansiranje Cepsinog okretanja ka obnovljivim izvorima energije, dok bi deo prihoda bio враћен deoničarima, rekao je jedan od izvora.

Bugarske optužuje Lukoil za zloupotrebu dominantnog položaja

SOFIJA - Bugarska komisija za zaštitu konkurenkcije (CPC) optužila je Lukoil Bugarska za zloupotrebu dominantnog položaja na tržištu goriva u zemlji. Istraga CPC pokrenuta je na upozorenje druge vodeće evropske kompanije – OMV Bugarska.

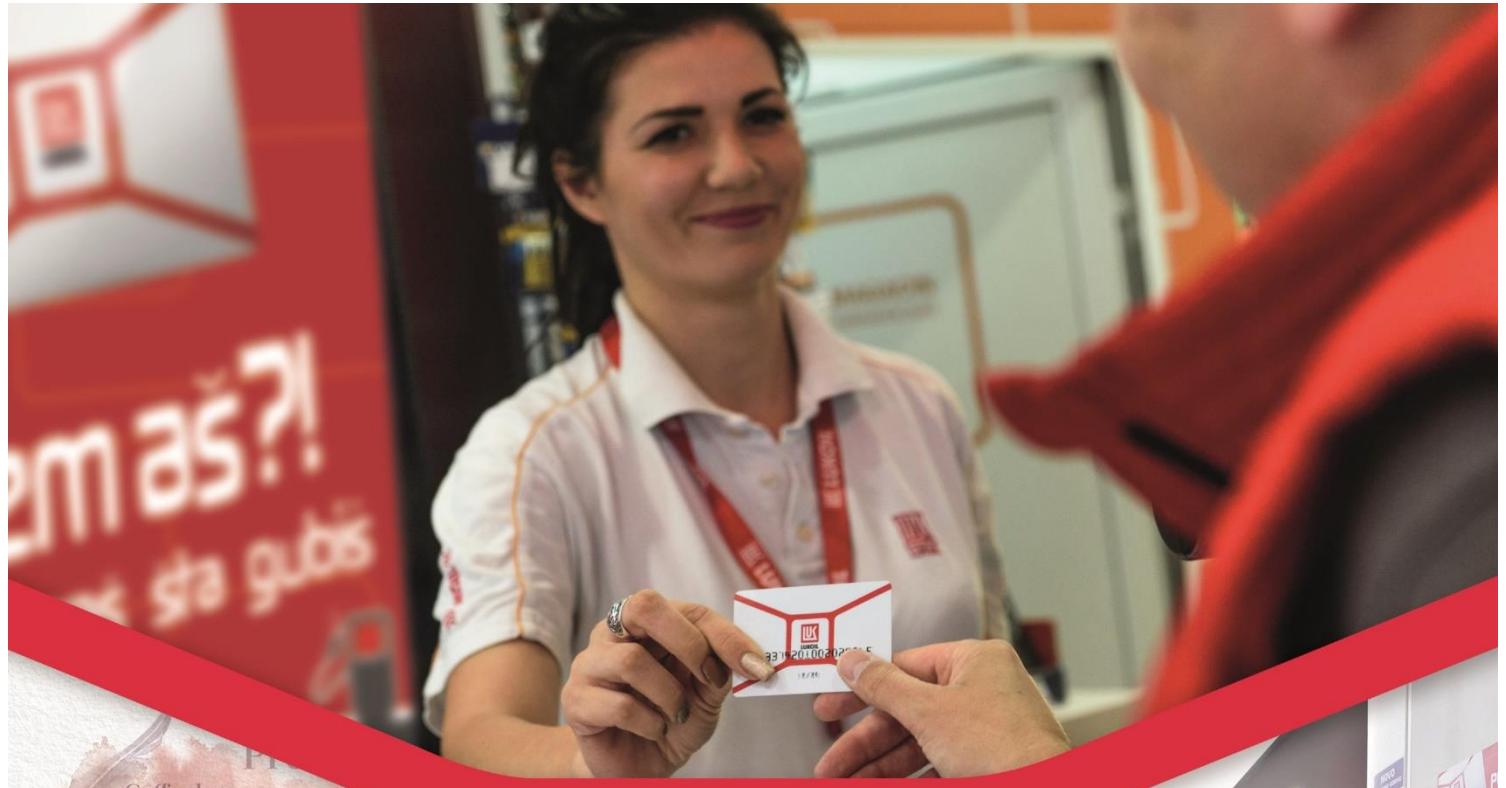
Zaključak regulatora objavljen je manje od nedelju dana nakon što je istraha počela, piše u petak, 12. novembra, **Euractiv** i dodaje da dolazi samo tri dana pre parlamentarnih i predsedničkih izbora u zemlji.

CPC je utvrdio da Grupa Lukoil ima najveću skladišnu i prateću transportnu infrastrukturu, što je čini dominantnim igračem na tržištu skladištenja goriva za automobile.

“Kompanija je zloupotrebila dominantan položaj kroz niz radnji, uključujući nepružanje usluga prijema i skladištenja goriva u vlastitim carinskim skladištima, ograničavanje pristupa tim skladištima povezanim sa najvećim ofšor naftnim terminalima u zemlji i neomogućavanje pristupa naftovodima grupe za transport uvoznih goriva”, saopšteno je iz CPC.

Vlasti su utvrdile da su ove prakse deo strategije za stvaranje prepreka za uvoz goriva "što omogućava održavanje liderске pozicije Grupe Lukoil u zemlji na nivoima veleprodaje i maloprodaje."

LUKOIL kartica lojalnosti

IZABERITE NOVI PREMIUM EKO RACING 100 RON BENZIN

EKO Racing 100, gorivo unapređenih performansi sa 50% više aditiva.
Doživite novo vozačko iskustvo. Na svim EKO pumpama.

ekoserbia.com | [EkoSerbia](#)

Cene nafte na putu za nedelji pad sa jačanjem dolara

SINGAPUR - Cene nafte su pale u petak, izbrisavši dobitke od prethodne sesije, jer je dolar nastavio rast zbog očekivanja da će američka centralna banka (Fed) najaviti podizanje stopa kako bi ukrotila inflaciju.

Fjučersi za naredni mesec za naftu Brent oslabili su 65 centi, ili 0,8%, na 82,22 dolara za barel, dok je West Texas Intermediate (WTI) izgubio 58 centi, ili 0,7%, i menjao vlasnika za 81,01 dolar po barelu jutros u 05:09 GMT, piše **Reuters**.

"Dolar bi mogao zadržati svoju snagu sve dok tržište u potpunosti ne svari očekivanje Fed-a, što ne mora biti pre sredine 2022. Pre nego što se to dogodi, jak dolar može biti moguća prepreka daljem rastu cene nafte", rekla je Leona Liu, analitičarka DailyFX-a iz Singapura.

Oba referentna ugovora o sirovoj nafti bila su spremna da završe ovu nedelju gubitkom od oko 0,7 posto nakon oštih pomaka na gore i dole, podstaknute rastućim dolarom i spekulacijama o tome da li bi Bajdenova administracija mogla pustiti naftu iz američkih strateških naftnih rezervi kako bi ohladila cene.

„Tržište je u fino izbalansiranoj situaciji“, rekao je Westpac-ov viši ekonomista Justin Smirk.

Iako je tržište dobro snabdeveno, on kaže da je veći problem promena u dinamici potražnje, jer se tržište udaljava od snažnog oporavka vođenog oživljavanjem potrošnje za energijom - ka oporavku potražnje za uslugama.

Postoje pozitivni znaci na strani potražnje, sa brzim rastom avio saobraćaja, ali strožija monetarna i fiskalna politika i nadolazeća zima na severnoj hemisferi delovaće kao amortizer.

Bajden uskoro saopštava mere protiv poskupljenja benzina

VAŠINGTON - Američki predsednik Džo Bajden mogao bi preduzeti mere već ove sedmice kako bi se pozabavio rastućim cenama benzina, izjavila je u ponedeljak ministarka energetike Dženifer Granholm.

"On svakako gleda koje opcije ima u ograničenom rasponu mera na globalnom nivou da se pozabavi troškovima benzina na pumpi", rekla je Granholm za MSNBC.

"Nadam se da će biti saopštenja do kraja nedelje", dodala je, ali nije dala nikakve detalje.

Bajden je u prošlu subotu rekao da Sjedinjene Države imaju alatke da odgovore na visoke cene nafte, nakon što su zemlje proizvođači nafte iz OPEC+ koalicije odbile molbe Vašingtona da pumpaju više sirove nafte.

Reuters piše das bi Bajden mogao odobriti prodaju iz američkih strateških rezervi nafte, koje se drže u nizu pećina na obalama Teksasa i Louisiane.

OMV Petrom uskoro predstavlja novu poslovnu strategiju

BUKUREŠT - Christina Verchere, izvršna direktorka OMV Petroma, najavila je da će kompanija u decembru predstaviti svoju novu strategiju razvoja za narednih devet godina i kaže da će prirodn gas biti ključna komponenta ove nove strategije.

Verchere, u intervjuu za **G4Media**, takođe kaže da je izmena spornog zakona o moru ove godine „od suštinskog značaja“ za razvoj mega crnorskog gasnog polja Neptun blok. Što se tiče razvoja kompanije, čelnica vodeće rumunske naftno-gasne kompanije, pod kontrolom austrijskog OMV-a, kaže da će nova strategija pratiti energetsku tranziciju, u skladu s novom evropskom ekološkom politikom. Osim fokusiranja na proizvodnju i korišćenje prirodnog gasa, kompanija razmatra i druge obnovljive izvore električne energije, kao i povećanje količine bio-komponenti u gorivima.

ENERGETSKA TRANZICIJA

Evropski naftni majorsi zadržavaju vodeću ulogu u energetskoj tranziciji - Fitch

NUJORK - Evropske naftne i gasne kompanije zadržavaju svoju prednost u planiranim ciljevima smanjenja emisija, ali ih američke i druge sustižu, kaže Fitch Ratings.

Royal Dutch Shell, Eni, TotalEnergies i Repsol su među onima koji su se obavezali da će dostići neto nultu emisiju na osnovu opsega 3 do 2050., dok se suparnici iz SAD fokusiraju na smanjenje emisija iz upstream operacija.

Opseg 1 pokriva direktne emisije iz vlasničkih izvora.

Opseg 2 obuhvata indirektne emisije iz kupljene električne energije, pare, grejanja i hlađenja koje troši kompanija koja podnosi izveštaj. Opseg 3 uključuje sve druge indirektne emisije koje se javljaju u lancu vrednosti kompanije.

Repsol je nedavno povećao investicione planove za 2021-2025, izdvojivši dodatnih milijardu evra za projekte s niskim udelom ugljenika i povećavši svoj cilj za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora za 60% kako bi se dostigao instalirani kapacitet od 20GW do 2030. i 6GW do 2025. godine.

Shell je uveo cilj za apsolutna smanjenja emisija od 50% do 2030. godine, na osnovu opsega 1 i 2 u odnosu na nivoe iz 2016. (oko 49% u poređenju sa nivoima iz 2019.

Mape puta za postizanje neutralnosti ugljenika se razlikuju. TotalEnergies, Eni, BP i Repsol očekuju da će proizvodnja obnovljive energije biti važan deo njihovog energetskog miksa. Shell se kreće ka marketingu, prirodnog gasu i hemikalijama, s manje ambicioznim ciljevima rasta za proizvodnju obnovljive energije. Sve evropske kompanije planiraju da prošire proizvodnju prirodnog gasa i LNG-a kao „premostnog“ izvora energije, transformišu postojeće rafinerije u lokacije za biogorivo i podstaknu proizvodnju zelenog vodonika.

Izvan evropskih, druge velike kompanije se uglavnom fokusiraju na ciljeve Opsega 1 i 2, o Fitch očekuje da će poslovi s ugljovodonicima i dalje predstavljati većinu stvaranja novčanog toka barem do 2025. godine.

Strogi kriterijumi EU za biogoriva ugroziće potrebe transportnog sektora

BRISEL - "Restriktivan" pristup EU kriterijumima održivosti biogoriva naštetiće sposobnosti proizvođača da zadovolje povećanu potražnju iz transportnog sektora za zelenim gorivima, kaže Henna Virkkunen, finska poslanica u Evropskom parlamentu.

"Jedan jasan primer nedoslednosti u paketu Fit-for-55 je sve veća potražnja za biogorivom s jedne strane, dok s druge strane kriteriji održivosti za biogoriva postaju restriktivniji", rekla je ona na okruglom stolu o politici prošle nedelje.

Virkkunen smatra da bi zakonodavstvo EU o klimatskim promenama mora industriji pružiti "regulatornu sigurnost i dugoročnu perspektivu ulaganja" i pozvalo EU da zauzme tehnološki neutralan pristup smanjenju emisija, prenosi **Euractiv**.

Brisel je postavio ograničenje od 7% na količinu biogoriva na bazi useva koji se koriste u sektoru transporta. Države članice takođe ne mogu ići dalje od povećanja od 1% u odnosu na nacionalni udio ovih goriva iz 2020. godine u železničkom i drumskom transportu - tako da ako je potrošnja u 2020. godini bila 4%, zemlja ne bi mogla premašiti 5% ove godine.

HIPLEX

HIPTEX

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Bil Gejts: Izbegavajte ulaganja u Big Oil

GLAZGOV - Kako se svet udaljava od fosilnih goriva, naftni giganti koji dominiraju tržištima više od jednog stoljeća mogli bi biti u problemu, rekao je suosnivač Microsofta Bil Gejts na brifingu na klimatskom samitu COP26 u Glazgovu.

“Neki od ovih divova će pasti. Znate, za 30 godina od sada, neke od tih naftnih kompanija će vredeti vrlo malo”, rekao je Gejts, otvoreni zagovornik ulaganja u obnovljive izvore energije i zelene tehnologije, prenosi u ponedeljak **Axios**.

ExxonMobil, najveći američki proizvođač nafte, izgubio je 20 milijardi dolara prošle godine.

Kompanija i dalje ima tržišnu vrednost od 275 milijardi dolara - ali kako zemlje poput SAD menjaju svoju energetsku politiku u borbi protiv klimatskih promena, a automobilska industrija ide ka električnoj budućnosti, investitori postaju sve sumnjičavi u pogledu budućnosti naftnih zaliha, piše portal.

„Velike naftne kompanije koje svoje poslovanje usmeravaju prema oblicima obnovljive energije imaju šanse za opstanak“, rekao je Gejts.

Međutim, njegova investiciona politika ne ukazuje na optimizam. U svojoj najnovijoj knjizi "Kako izbeći klimatsku katastrofu", Gejts je napisao da je 2019. godine razrešio sve svoje "direktne udele u naftnim i gasnim kompanijama, kao i trast koji upravlja Gates Foundation".

Nemačka, SAD i Kina odbili deklaraciju o prelasku na 100% „čista“ vozila

GLAZGOV - Oko 30 zemalja, gradova i proizvođača automobila potpisali su u sredu Deklaraciju o potpunom prelazu na vozila bez emisija do 2040. Međutim, brojne velike zemlje proizvođači i kupci automobila — uključujući Kinu, SAD i Nemačku — nisu uključene.

Među proizvođačima automobila koji su potpisali su Mercedes-Benz, Volvo, kineski BYD, Jaguar Land Rover, jedinica indijskog Tata Motorsa i američki Ford i General Motors (GM). S druge strane, izostali su potpisi BMW-a, Volkswagena i Toyote.

Osim Velike Britanije, sporazumu su se pridružile i zemlje EU poput Danske, Poljske, Austrije i Hrvatske, kao i niz drugih industrijaliziranih država, uključujući Izrael i Kanadu.

Exxon: 15 mlrd USD u smanjenje emisija

HJUSTON - ExxonMobil je u sredu otkrio planove za investiranje više od 15 milijardi dolara u sledećih šest godina za sprovođenje različitih inicijativa usmerenih na smanjenje emisija stakleničkih gasova u pogonima kojima upravlja.

Vodeća američka naftna i gasna kompanija kaže da je na putu da postigne svoje ciljeve smanjenja intenziteta emisija za 2025. do kraja 2021., četiri godine pre nego što se očekivalo,javlja **NS Energy**.

Exxon je u februaru ove godine pokrenuo poslovanje s ciljem komercijalizacije svoje tehnologije s niskim udelom ugljenika. Predsednik i izvršni direktor ExxonMobil Darren Woods rekao je: "Vidimo ogromne mogućnosti za korišćenje naše tehnologije i stručnosti u hvatanju i skladištenju ugljenika (CCS), proizvodnji vodonika i biogoriva."

GAS

Gasprom puni svoja skladišta u Evropi

MOSKVA/FRANKFURT - Ruski Gasprom počeo je da puni skladišta u pet podzemnih objekata u Nemačkoj i Austriji za novembar, postupajući po direktivi predsednika Vladimira Putina.

Gasprom je u utorak na Twitteru objavio da je "odredio količine i rute za transport gasa", ne ulazeći u detalje. Cene gase pale su u Evropi na najniže nivoe u više od nedelju dana, na 70,10 centi za MWh u Amsterdamu, javlja u sredu **AFP**.

Prema Makogonu, Gazprom je rezervisao 19 miliona m³ kapaciteta gasovoda za sredu kroz Ukrajinu do Evrope. Rezultati aukcije znače da su ukupne isporuke sada oko 109 miliona m³/dan, u skladu sa ugovorom o tranzitu koji važi do 2024. godine.

Putin je naredio Gaspromu da napuni svoja evropska skladišta prošlog meseca nakon što je završio skladištenje svojih ruskih zaliha, za koje je kompanija rekla da će biti popunjene do 8. novembra.

Gasprom ispunjava svoje ugovorne obaveze za isporuku gase Evropi, ali je odbio da stavi dodatne količine na promptno, spot tržište uprkos rastućim cenama i niskim nivoima skladištenja na kontinentu.

Moskva je, međutim, demantovala tvrdnje nekih evropskih kreatora politike da Gasprom pogoršava gasnu krizu ograničavanjem izvoza kako bi ubrzao certifikaciju gasovoda Severni tok 2, što bi najranije moglo da se desi do kraja godine, piše **Reuters**.

Severni tok 2 spremjan za pokretanje, poruka Gasroma investitorima

MOSKVA - Kontroverzni gasovod Severni tok 2 "je završen i spremjan za pokretanje", rekao je investitorima u ponedeljak viši menadžer ruskog gasnog giganta Gasproma.

Izveštaj o stanju dao je na zatvorenoj telefonskoj konferenciji sa investitorima Aleksej Finikov, zvaničnik Gasroma ovlašćen da u ime kompanije razgovara sa trećim stranama, preneo je **TASS**.

Izgradnja podvodnog cevovoda, koji bi trebalo da udvostruči kapacitet za isporuku ruskog goriva direktno u Nemačku, završena je u septembru. Sredinom oktobra, Gasprom je saopštio da je gasovod napunjen gasom.

Kompanija je saopštila da bi isporuke mogle početi čim dobije zeleno svetlo od Bundesnetzagentur, nemačkog regulatora komunikacija, uključujući mreže za transport i distribuciju gase.

Bavarska traži što pre puštanje u rad Severnog toka 2

MINHEN - Bavarski premijer Markus Söder pozvao je na što skorije puštanje u rad gasovoda Severni tok 2, što je prema njegovom mišljenju temelj za stabilno snabdevanje nemačke gasom.

"Potrebna je razumna strategija za sigurno snabdevanje energijom. Za to je preporučljivo uskoro pokrenuti gasovod Severni tok 2, kako bi se cene gase dovele u red", rekao je Söder za medijsku grupu **Funke**.

"Ne možemo, bez preuzimanja bilo kakve akcije gledati kako cene rastu pre hladne zime", rekao je.

"Napuštamo ugalj, nuklearnu energiju, imamo sve izraženije manje resursa, cene rastu i povećavaju potrebu za električnom energijom. Zato su nam potrebne elektrane na gas", rekao je Söder.

ЈП "СРБИЈАГАС", Нови Сад
Народног фронта 12, 21000 Нови Сад, Србија
ТЕЛ + 381 21 481 1004 / + 381 21 481 2703 / ФАКС + 381 21 481 1305
www.srbijagas.com

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

REGION

Hanfa: Odobren prospekt Ina za izdanje obveznica vrednih do 260 miliona evra

ZAGREB - Upravni savet Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (Hanfa) u sredu je odobrilo naftnoj kompaniji Ina pojednostavljeni jedinstveni prospekt u vezi s javnom ponudom i uvrstanjem obveznica na uređeno tržište, ukupnog nominalnog iznosa do najviše 2 milijarde kuna (260 miliona evra), čije se izdanje planira tokom poslednjeg kvartala.

Obveznice će biti denominacije milion kuna, s fiksnom godišnjom kamatnom stopom i jednokratnim dospećem glavnice nakon pet godina, a isplata kamata biće polugodišnja. Kako se dalje navodi, obveznice će moći da upišu i uplate samo kvalifikovani ulagači.

I Mađarska ograničila cene goriva

BUDIMPEŠTA - Mađarska je ograničila cene motornog goriva na tri meseca, na 480 forinti po litri (1,5 dolara), počev od 15. novembra, **saopšteno** je u četvrtak iz kabineta premijera Orbana.

U Mađarskoj su cene goriva skočile 31% u oktobru u odnosu na godinu ranije, što je podiglo inflaciju na devetogodišnji maksimum.

Prosečne cene najpopularnije vrste benzina skočile su na rekordnih 507 forinti, dok se prosečna cena dizela popela na 513 forinti po litri.

Hrvatska produžava mere ograničenja cena goriva

ZAGREB - Produžiće se blokada cena goriva, potvrdio je premijer Hrvatske Andrej Plenković. "Vlada će produžiti ograničenje. Cene goriva možemo ograničiti ukupno tri meseca", rekao je Plenković. Cene goriva će tako ostati na 11.10 kuna za benzinska goriva i 11 kuna za dizelska goriva.

Vlada je tu odluku donela 14. oktobra. "Nije nam u interesu da cena naftnih derivata ugrozi standard građana", rekao je u sredu Plenković, prenosi **HINA**.

Dobri rezultati MOL-a u Q3 2021

BUDIMPEŠTA - Mađarska naftna i gasna grupa MOL objavila je veću dobit i prihode u trećem tromesečju (Q3 2021) zahvaljujući oporavku privrede i višim cenama nafte i gasa.

Ukupni operativni prihod u Q3 porastao je 56 odsto u poređenju s Q3 2020, 5,31 milijardi dolara.

Čista CCS EBITDA uvećana je 69 odsto, na 1,03 milijardu dolara.

Obim proizvodnje nafte i gasa smanjen je 15,4 odsto u odnosu na treće lanjsko tromeseče, na 107,4 hiljada barela ekvivalenta nafte dnevno (boed).

Organska kapitalna potrošnja povećana je 18 odsto, na 360 miliona dolara.

U prvih devet mjeseci MOL-ova čista dobit prije kamata, poreza, deprecijacije i amortizacije, prilagođena za promene u vrednosti zaliha, bila je veća za 63 odsto nego u istom prošlogodišnjem razdoblju, dostigavši 2,58 milijardi dolara.

Kapitalna potrošnja trebala bi u ovoj godini da iznosi 1,7 milijardi dolara, a proizvodnja gase i nafte približno 110.000 boed, pokazuje prezentacija poslovnih rezultata.

Novo EVO gorivo

Auto prede kao maca.

EVO DIESEL, EVO 95,

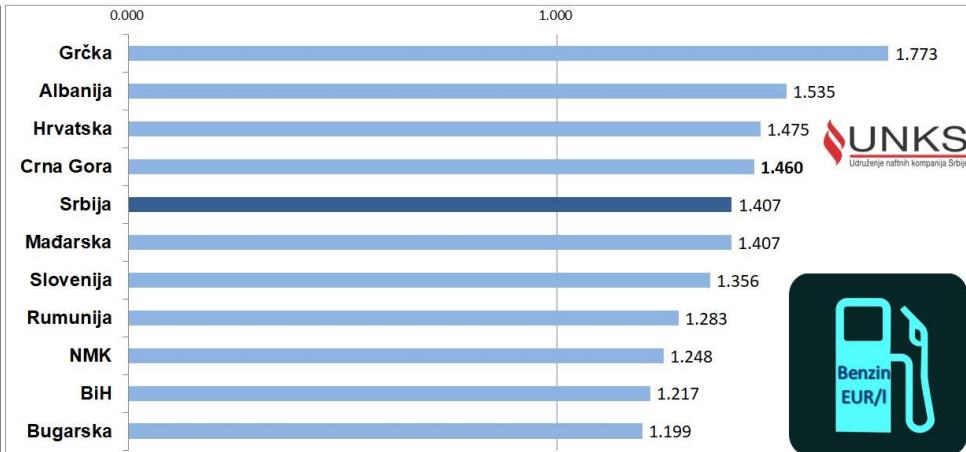

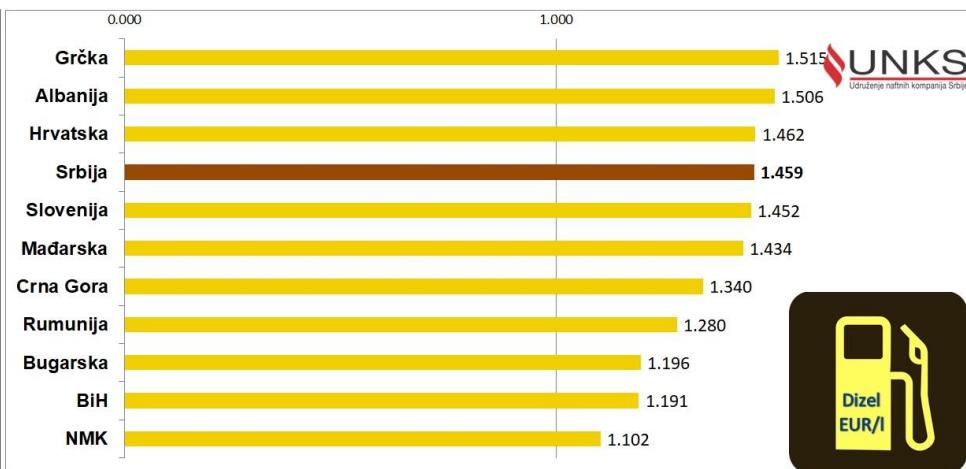

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 01.11.2021. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

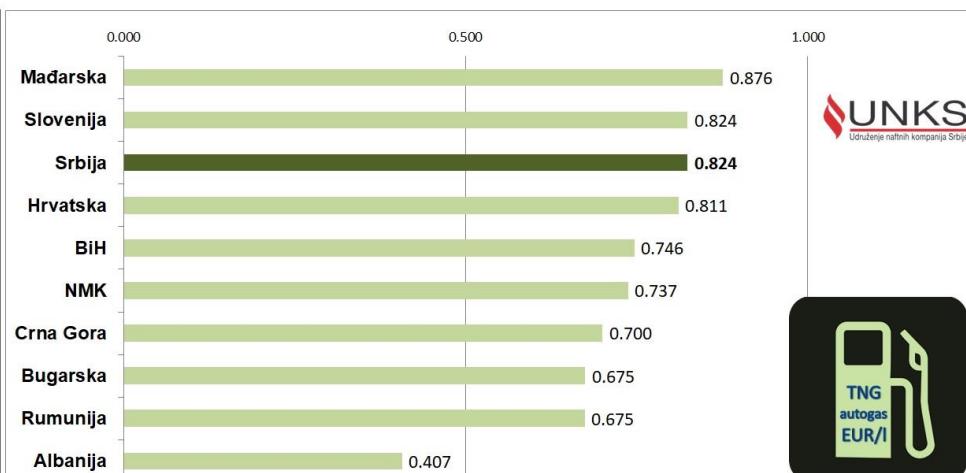
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
Grčka	1.773	+26.97%
Albanija	1.535	+9.95%
Hrvatska	1.475	+5.63%
Crna Gora	1.460	+4.55%
Srbija	1.407	+0.79%
Mađarska	1.407	+0.74%
Slovenija	1.356	-2.88%
Rumunija	1.283	-8.14%
NMK	1.248	-10.62%
BiH	1.217	-12.86%
Bugarska	1.199	-14.13%
Prosečna cena u regionalu	1.396	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
Grčka	1.515	+11.56%
Albanija	1.506	+10.87%
Hrvatska	1.462	+7.64%
Srbija	1.459	+7.44%
Slovenija	1.452	+6.93%
Mađarska	1.434	+5.58%
Crna Gora	1.340	-1.32%
Rumunija	1.280	-5.71%
Bugarska	1.196	-11.89%
BiH	1.191	-12.27%
NMK	1.102	-18.83%
Prosečna cena u regionalu	1.358	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regionala
Mađarska	0.876	+20.42%
Slovenija	0.824	+13.29%
Srbija	0.824	+13.27%
Hrvatska	0.811	+11.50%
BiH	0.746	+2.58%
NMK	0.737	+1.35%
Crna Gora	0.700	-3.81%
Bugarska	0.675	-7.27%
Rumunija	0.675	-7.30%
Albanija	0.407	-44.04%
Prosečna cena u regionalu	0.728	

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA

deo izdavačke delatnosti NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave